GENERALINĖS ADVOKATĖS
LAILA MEDINA IŠVADA,
pateikta 2025 m. sausio 30 d.[1]

Byla C-529/23 P

Europos Parlamentas
prieš

TC

„Institucinė teisė – Parlamento narių išlaidų kompensavimo ir išmokų mokėjimo taisyklės – Išmokos, skirtos Parlamento narių padėjėjų išlaidoms padengti – Nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimas –Chartijos 41 straipsnio 2 dalis – Teisė būti išklausytam – Teisė susipažinti su byla – Asmens duomenų apsauga – Reglamento (ES) 2018/1725 9 straipsnis – Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnis“

I. Įvadas

1. Ši išvada pateikta dėl Europos Parlamento pateikto apeliacinio skundo, kuriuo prašoma panaikinti 2023 m. birželio 7 d. Sprendimą *TC / Parlamentas* (T-309/21, EU:T:2023:315) (toliau – skundžiamas sprendimas). Šiuo sprendimu Bendrasis Teismas panaikino Europos Parlamento Generalinio sekretoriaus sprendimą, kuriuo nurodyta susigrąžinti vieno iš Parlamento narių skolą už nepagrįstai išmokėtą sumą, skirtą Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti. Bendrasis Teismas taip pat panaikino pagal šį sprendimą išrašytą debeto avizą.

2. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas iš esmės nurodė, kad vykdant susigrąžinimo procedūrą, kai Parlamento narys prašo perduoti informaciją, kuri atrodo svarbi siekiant įrodyti, kad akredituotas Parlamento nario padėjėjas dirbo padėdamas jam vykdyti jo, kaip Parlamento nario, įgaliojimus, Parlamentas negali atsisakyti pateikti prašomos informacijos, nebent remiasi motyvais, kuriuos galima laikyti pagrįstais. Remdamasis šia prielaida, Bendrasis Teismas konstatavo, kad Parlamentas nepagrįstai atsisakė perduoti kelių kategorijų dokumentus Parlamento nariui, dėl kurio byla išnagrinėta pirmąja instancija, o tai, Bendrojo Teismo nuomone, reiškia, kad negalima atmesti, jog iš šio Parlamento nario buvo atimta galimybė geriau apsiginti.

3. Apeliaciniame skunde Parlamentas kaip pagrindinį argumentą nurodo, kad skundžiamas sprendimas yra neįvykdomas pagal SESV 266 straipsnį dėl Bendrojo Teismo pripažintos teisės būti išklausytam per susigrąžinimo procedūras plačios taikymo srities. Parlamentas tvirtina, kad šiuo sprendimu pažeistas Parlamento narių laisvo mandato principas ir perkelta įrodinėjimo pareiga, kuri pagal suformuotą jurisprudenciją tenka šiems Parlamento nariams, kai jie turi

[1] Originalo kalba: anglų.

įrodyti, kad Parlamento nario padėjėjo patirtos išlaidos buvo tinkamai apmokėtos. Parlamentas taip pat teigia, kad Bendrasis Teismas klaidingai aiškino kitas Parlamento narių veiklai svarbias nuostatas, kaip antai Reglamentą 2018/1725 [2] ir Pareigūnų tarnybos nuostatus [3].

4. Šioje byloje Teisingumo Teismas turi galimybę priimti sprendimą dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnio 2 dalyje numatytos teisės būti išklausytam ir teisės susipažinti su byla, kurios, kaip ne kartą konstatuota jurisprudencijoje, išplaukia iš teisės į gynybą per Sąjungos institucijose vykstančias procedūras, apimties. Šiuo tikslu Teisingumo Teismas visų pirma turės patikrinti, ar Bendrojo Teismo apibrėžti teisiniai kriterijai, kuriuos taikant vertinamas šių teisių laikymasis (arba pažeidimas) tokiu atveju, koks išnagrinėtas pirmojoje instancijoje, yra teisiniu požiūriu pagrįsti, visų pirma atsižvelgiant į susigrąžinimo procedūroms taikomą įrodinėjimo pareigos principą. Šioje byloje Teisingumo Teismas taip pat turi galimybę išaiškinti kitas svarbias Sąjungos teisės nuostatas, susijusias su asmens duomenų apsauga, kurios, kaip skundžiamame sprendime konstatavo Bendrasis Teismas, nėra teisėtas pagrindas atsisakyti leisti susipažinti su Parlamento nario prašoma informacija.

II. Teisinis pagrindas

A. Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise

5. Rinkimų akto [4] 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Europos Parlamento nariai balsuoja individualiai ir asmeniškai. Jie negali būti varžomi jokių nurodymų ir negali turėti įpareigojančio mandato.“

B. Europos Parlamento narių statutas

6. Europos Parlamento narių statuto [5] 2 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Parlamento nariai yra laisvi ir nepriklausomi.

<…>“

7. Europos Parlamento narių statuto 4 straipsnyje nustatyta:

„Dokumentai ir informacija elektroninėse laikmenose, kuriuos Parlamento narys gavo, parengė arba išsiuntė ir kurie nebuvo pateikti pagal Darbo tvarkos taisykles, nelaikomi Parlamento dokumentais.“

[2] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018, p. 39) (toliau – Reglamentas 2018/1725).

[3] Reglamentas Nr. 31 (EEB) / 11 (EAEB), nustatantis Europos ekonominės bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygas (OL 45, 1962, p. 1385), su pakeitimais (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai).

[4] Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (OL L 278, 1976, p. 5), pridėtas prie 1976 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimo 76/787/EAPB, EEB, Euratomas (OL L 278, 1976, p. 1), iš dalies pakeistas 2002 m. birželio 25 d. ir 2002 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimu 2002/772/EB, Euratomas (OL L 283, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 137) (toliau – Rinkimų aktas).

[5] 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Parlamento narių statuto priėmimo (OL L 262, 2005, p. 1) (toliau – Europos Parlamento narių statutas).

8. Europos Parlamento narių statuto 21 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Parlamento nariai turi teisę naudotis savo nuožiūra pasirinkto asmeninio personalo paslaugomis.

2. Parlamentas padengia išlaidas, Parlamento narių realiai patirtas tokio personalo samdymui.

3. Parlamentas nustato šios teisės realizavimo sąlygas.“

C. Statuto įgyvendinimo taisyklės

9. Statuto įgyvendinimo taisyklių[6] 33 straipsnyje „Parlamento nario išlaidų padėjėjo paslaugoms kompensavimas“ nustatyta:

„1. Parlamento nariai turi teisę naudotis savo nuožiūra pasirinkto asmeninio personalo paslaugomis. Parlamentas kompensuoja iš tikrųjų patirtas išlaidas, kurios visos susijusios tik su vieno ar kelių padėjėjų įdarbinimu arba naudojimusi paslaugomis pagal šias įgyvendinimo taisykles ir Biuro nustatyta tvarka.

2. Gali būti dengiamos tik išlaidos, susijusios su būtinomis personalo paslaugomis ir tiesiogiai susijusios su Parlamento narių įgaliojimų vykdymu. Šios išlaidos jokiais atvejais negali apimti išlaidų, susijusių su privačiu Parlamento nario gyvenimu.“

10. Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnyje „Neteisingai išmokėtų lėšų susigrąžinimas“ įtvirtinta:

„1. Pagal šias įgyvendinimo taisykles neteisingai išmokėtos lėšos turi būti grąžintos. Generalinis sekretorius duoda nurodymus dėl šių lėšų susigrąžinimo iš atitinkamo Parlamento nario.

2. Visi sprendimai dėl lėšų susigrąžinimo priimami užtikrinant, kad Parlamento narys galėtų iš tikrųjų vykdyti savo pareigas ir sklandžiai vyktų Parlamento darbas. Prieš priimant sprendimą, išklausoma nario nuomonė.

<…>“

D. Reglamentas 2018/1725

11. Reglamento 2018/1725 22 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„tam, kad asmens duomenų tvarkymas būtų teisėtas, jie turėtų būti tvarkomi remiantis Sąjungos institucijų ar organų būtinybe atlikti užduotį, kurią jie atlieka siekdami viešojo intereso arba įgyvendindami viešosios valdžios įgaliojimus, būtinybe laikytis duomenų valdytojui taikomos teisinės prievolės ar kurio nors kito teisėto pagrindo pagal šį reglamentą, įskaitant atitinkamo duomenų subjekto sutikimą, būtinybę įvykdyti sutartį, kurios šalis yra duomenų subjektas, arba

[6] 2008 m. gegužės 19 d. ir liepos 9 d. Europos Parlamento biuro sprendimas dėl Europos Parlamento narių statuto įgyvendinimo taisyklių (OL C 159, 2009, p. 1), su pakeitimais (toliau – Statuto įgyvendinimo taisyklės).

siekiant imtis veiksmų duomenų subjekto prašymu prieš sudarant sutartį. Dėl viešojo intereso atliekamas Sąjungos institucijų ir organų asmens duomenų tvarkymas apima asmens duomenų, būtinų toms institucijoms ir organams valdyti bei jiems dirbti, tvarkymą. <…>“

12. Reglamento 2018/1725 4 straipsnyje „Su asmens duomenų tvarkymu susiję principai“ įtvirtinta:

„1. Asmens duomenys turi būti:

<…>

c) adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas);

<…>

e) laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tais tikslais, kuriais asmens duomenys yra tvarkomi; asmens duomenis galima saugoti ilgesnius laikotarpius, jeigu asmens duomenys bus tvarkomi tik archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais pagal 13 straipsnį, įgyvendinus atitinkamas technines ir organizacines priemones, kurių reikalaujama šiuo reglamentu siekiant apsaugoti duomenų subjekto teises ir laisves (saugojimo trukmės apribojimo principas);

<…>“

13. Reglamento 2018/1725 9 straipsnyje „Asmens duomenų perdavimas Sąjungoje įsteigtiems gavėjams, kurie nėra Sąjungos institucijos ir organai“ nustatyta:

„1. Nedarant poveikio 4–6 ir 10 straipsniams, asmens duomenys perduodami Sąjungoje įsteigtiems gavėjams, kurie nėra Sąjungos institucijos ir organai, jei:

a) duomenų gavėjas įrodo, kad tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui, arba vykdant gavėjui pavestus viešosios valdžios įgaliojimus, arba

b) duomenų gavėjas įrodo, jog duomenis būtina perduoti, kad būtų įgyvendintas specialus viešojo intereso tikslas, ir duomenų valdytojas (jei esama bet kokio pagrindo daryti prielaidą, kad gali būti pažeisti duomenų subjekto teisėti interesai), akivaizdžiai palyginęs skirtingų konkuruojančių interesų svarbą, įrodo, kad proporcinga perduoti asmens duomenis atitinkamu konkrečiu tikslu.

2. Jei duomenų valdytojas inicijuoja duomenų perdavimą pagal šį straipsnį, jis turi įrodyti, kad asmens duomenų perdavimas yra būtinas jų perdavimo tikslais ir proporcingas šiems tikslams, taikydamas šio straipsnio 1 dalies a arba b punktuose nustatytus kriterijus.

3. Sąjungos institucijos ir organai suderina teisę į asmens duomenų apsaugą su teise susipažinti su dokumentais pagal Sąjungos teisę.“

E. Pareigūnų tarnybos nuostatai

14. Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnyje nustatyta:

„Pareigūno asmens bylą sudaro:

a) visi dokumentai, susiję su jo administraciniu statusu, ir visos ataskaitos apie jo sugebėjimus, naudingumą ir elgesį;

b) bet kokie pareigūno komentarai dėl tų dokumentų.

<…>

Kiekvienas pareigūnas turi tik vieną asmens bylą.

Net baigęs tarnybą, pareigūnas turi teisę sužinoti visą jo bylos dokumentuose nurodytą informaciją <…>

<…>

Asmens byla yra konfidenciali ir pasižiūrėti ją galima tik administracijos biuruose arba saugiose elektroninėse laikmenose. Tačiau ji siunčiama Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, jei Teisme pareiškiamas ieškinys dėl pareigūno.“

III. Faktinės aplinkybės ir procesas

A. Ginčo aplinkybės

15. Ginčo aplinkybės aprašytos skundžiamo sprendimo 2–26 punktuose. Šioje išvadoje šias aplinkybes galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

16. 2015 m. gegužės 22 d. Parlamentas su A sudarė akredituoto visą darbo dieną Briuselyje (Belgija) dirbančio Parlamento nario padėjėjo sutartį, pagal kurią jam pavesta padėti šios institucijos nariui TC[7].

17. 2016 m. vasario 25 d. TC kreipėsi į Parlamentą, prašydamas nutraukti su A sudarytą sutartį dėl įvairių priežasčių, lėmusių prarastą pasitikėjimą, įskaitant neatvykimą į darbą be svarbių priežasčių ir taisyklių dėl leidimo užsiimti su darbu nesusijusia veikla nesilaikymą.

18. Nepavykus susitarti per taikinimo procedūrą, 2016 m. birželio 24 d. Parlamentas pranešė A apie savo sprendimą nutraukti Parlamento nario padėjėjo sutartį praradus pasitikėjimą, motyvuodamas tuo, kad šis nesilaikė taisyklių dėl leidimo užsiimti su darbu nesusijusia veikla.

19. 2017 m. balandžio 14 d. A Bendrajame Teisme pareiškė ieškinį dėl 2016 m. birželio 24 d. sprendimo panaikinimo.

[7] Toliau šioje išvadoje taip pat vadinamam „ieškovu pirmojoje instancijoje“.

20. 2019 m. kovo 7 d. Sprendimu *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140) Bendrasis Teismas panaikino 2016 m. birželio 24 d. Parlamento sprendimą. Bendrasis Teismas konstatavo, kad iš bylos medžiagos matyti, jog TC ne tik žinojo apie A vykdomą su darbu nesusijusią veiklą, bet ir ją tiesiogiai inicijavo [8]. Taigi Bendrasis Teismas nusprendė, kad Parlamento nurodytas sprendimo nutraukti sutartį motyvas, t. y. prarastas pasitikėjimas, nėra įtikinamas. Bendrojo Teismo nuomone, kadangi patenkindamas TC prašymą nutraukti su A sudarytą sutartį Parlamentas rėmėsi šiuo motyvu, jis padarė akivaizdžią vertinimo klaidą. TC nebuvo šios bylos šalis.

21. 2020 m. birželio 8 d. anglų kalba surašytu raštu, išsiųstu 2020 m. liepos 30 d. el. paštu Parlamento Generalinis sekretorius informavo TC, kad pradėta nepagrįstai išmokėtų sumų (iš viso 78 838,21 EUR Parlamento nario padėjėjo išmokų už A suteiktas paslaugas TC) susigrąžinimo procedūra pagal Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnį.

22. Tame pačiame rašte pagal Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnio 2 dalį TC buvo pasiūlyta per du mėnesius pateikti pastabas ir įrodymus, kurie paneigtų preliminarias Parlamento išvadas dėl su darbu nesusijusios veiklos, kurią A vykdė su TC žinia ir jo vadovaujamas nuo 2015 m. gegužės 22 d. iki 2016 m. lapkričio 22 d., ir kurie patvirtintų, kad tuo pačiu laikotarpiu A iš tikrųjų vykdė akredituoto Parlamento nario padėjėjo pareigas.

23. 2020 m. rugpjūčio 4 d. TC kreipėsi į Parlamentą su prašymu pateikti jam šią informaciją:

– Parlamento sudarytą A asmens bylą (visus su jo įdarbinimu ir darbu susijusius dokumentus), įskaitant duomenis apie tai, kiek kartų dėl A buvo kviečiama Parlamento apsauga, ir jo buvimo duomenis (patekimo į Parlamentą kortelės duomenis);

– jo korespondencijos su Parlamento atstovais dėl A darbo kopijas;

– visą bylos, kurioje priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagą.

24. 2020 m. rugsėjo 4 d. Parlamento Generalinis sekretorius nusiuntė TC lietuvių kalba surašytą 2020 m. rugsėjo 3 d. raštą, kurio turinys iš esmės toks pat kaip ir 2020 m. birželio 8 d. rašto, nurodyto šios išvados 21 punkte. Prie 2020 m. rugsėjo 3 d. rašto buvo pridėta Sprendimo *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140) kopija ir Parlamento A išmokėtų sumų ataskaita.

25. 2020 m. rugsėjo 22 d. TC priminė Parlamentui apie šios išvados 23 punkte nurodytą prašymą ir pareikalavo pateikti jo ir A taikinimo procedūros protokolą lietuvių kalba, taip pat „visų 2015, 2016 ir 2019 m. el. laiškų“ kopijas.

26. 2020 m. spalio 27 d. Parlamentas pateikė TC įvairius dokumentus dėl A sutarties nutraukimo.

27. 2020 m. spalio 29 d. TC pateikė Parlamentui savo preliminarias pastabas ir tam tikrus dokumentus, kartu pažymėjo iki šiol iš Parlamento negavęs dokumentų ir išsamios informacijos, susijusios su A darbo santykių laikotarpiu, ir dar negalėjęs išnagrinėti kai kurios jam 2020 m. spalio 27 d. el. laišku pateiktos informacijos. Todėl jis paprašė leidimo pateikti išsamesnę informaciją ir papildomus įrodymus vėliau.

[8] Visų pirma žr. Sprendimą *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140, 35 punktas).

28. 2020 m. lapkričio 20 d. TC dar kartą paprašė Parlamento pateikti informaciją, kurios jis prašė 2020 m. rugpjūčio 4 d. ir rugsėjo 22 d., visų pirma duomenis dėl A patekimo į Parlamentą ir 2015, 2016 bei 2019 m. el. laiškų kopijas.

29. 2020 m. lapkričio 24 d. TC pateikė Parlamentui papildomas pastabas ir įrodymus prie jau pateiktų Parlamentui 2020 m. spalio 29 d.

30. 2020 m. lapkričio 27 d. Parlamento Finansų generalinio direktorato generalinis direktorius (toliau – Finansų GD generalinis direktorius) informavo TC, kad jam nustatytas terminas pastaboms ir įrodymams pateikti, vykstant Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnyje reglamentuojamai susigrąžinimo procedūrai, baigėsi 2020 m. lapkričio 4 d., tačiau jeigu jis norėtų susipažinti su informacija apie A, jis gali kreiptis į du asmenis nurodytais el. pašto adresais, bet šie prašymai neturės įtakos šiai procedūrai.

31. 2020 m. gruodžio 1 d. TC užginčijo 2020 m. lapkričio 27 d. gautame rašte išdėstytus teiginius. Jis taip pat pateikė prašymus dėl dokumentų tame rašte nurodytiems asmenims.

32. 2021 m. sausio 8 d. Finansų GD generalinis direktorius persiuntė TC taikinimo procedūros protokolą lietuvių kalba, tačiau atsisakė leisti susipažinti su kitais prašomais dokumentais. Be to, Finansų GD generalinis direktorius nustatė TC 15 dienų terminą papildomoms pastaboms pateikti ir TC jas pateikė 2021 m. sausio 21 d.

33. 2021 m. kovo 16 d. sprendime Parlamento Generalinis sekretorius nurodė, kad ši institucija nepagrįstai išmokėjo 78 838,21 EUR sumą už A darbą nuo 2015 m. gegužės 22 d. iki 2016 m. lapkričio 22 d., ir kad ši suma turi būti susigrąžinta iš TC (toliau – ginčijamas sprendimas).

34. 2021 m. kovo 31 d. Finansų GD generalinis direktorius, kaip deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas, išrašė debeto avizą Nr. 7010000523; joje nurodyta iš TC susigrąžinti 78 838,21 EUR sumą, o jis raginamas sumokėti šią sumą ne vėliau kaip 2021 m. gegužės 30 d. (toliau – debeto aviza). Tą pačią dieną Finansų GD generalinis direktorius pranešė TC apie ginčijamą sprendimą ir debeto avizą.

B. Bendrajame Teisme pareikštas ieškinys dėl panaikinimo ir skundžiamas sprendimas

35. 2021 m. gegužės 24 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo TC ieškinį dėl ginčijamo sprendimo ir debeto avizos panaikinimo.

1. Pagrindas priimti tik sprendimą iš dalies

36. Visų pirma pažymėtina, kad iš skundžiamo sprendimo[9] matyti, jog atlikus patikrinimą per procesą Bendrajame Teisme paaiškėjo, kad Parlamentas nustatė, jog jis 2016 m. kovo mėn. nusprendė nuo 2016 m. balandžio 1 d. sustabdyti A darbo užmokesčio ir kelionės išlaidų mokėjimą. Atsižvelgdamas į tai, 2022 m. lapkričio 8 d. Parlamento Generalinis sekretorius nusprendė *ex tunc* panaikinti ginčijamą sprendimą dėl 28 083,67 EUR sumos. Remiantis šiuo sprendimu buvo išrašyta kredito aviza.

[9] Skundžiamo sprendimo 27 ir 28 punktai.

37. Taigi Parlamento prašymu ir išklausęs TC pastabas Bendrasis Teismas konstatavo, kad, remiantis pirma nurodytomis aplinkybėmis, ieškinio dalyko dalies nebeliko ir nėra pagrindo spręsti dėl ginčijamo sprendimo ir debeto avizos teisėtumo tiek, kiek nurodyta pirmiau [10].

2. Likusi ieškinio dėl panaikinimo dalis

38. Dėl likusios ieškinio dėl panaikinimo dalies ieškovas pirmojoje instancijoje TC nurodė penkis ieškinio pagrindus, iš kurių antrasis – vienintelis svarbus šiam apeliaciniam skundui [11] – grindžiamas teise būti išklausytam, teise susipažinti su byla ir pareiga motyvuoti, įtvirtintomis Chartijos 41 straipsnio 2 dalyje.

39. Skundžiamame sprendime, priminęs taisykles dėl Parlamento narių padėjėjų išlaidų atlyginimo ir atitinkamų nepagrįstai sumokėtų sumų susigrąžinimo [12], Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Parlamentas pateikė TC tik dalį jo prašytų dokumentų [13], t. y. i) jo ir A taikinimo procedūros protokolą lietuvių kalba [14] ir ii) dokumentus, susijusius su A sutarties nutraukimu [15].

40. O prašymai leisti susipažinti su kitų kategorijų dokumentais buvo atmesti 2021 m. sausio 8 d. raštu [16]. Konkrečiai buvo atsisakyta pateikti i) „visų 2015, 2016 ir 2019 m. el. laiškų“ kopijas, nurodytas TC 2020 m. rugsėjo 22 d. el. laiške, ii) TC korespondencijos su Parlamento atstovais dėl A darbo kopijas, iii) visą bylos, kurioje priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagą ir iv) Parlamento parengtą A asmens bylą [17].

41. Šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 90 ir 91 punktuose Bendrasis Teismas pažymėjo, kad gavęs prašymą pateikti Parlamentui įrodymus, jog akredituotas Parlamento nario padėjėjas dirbo padėdamas jam vykdyti jo, kaip Parlamento nario, įgaliojimus, Parlamento narys, remdamasis teise būti išklausytam, gali prašyti institucijos, turinčios, jo manymu, svarbią informaciją, perduoti tą informaciją. Esant tokioms aplinkybėms, Parlamentas, gavęs tokį prašymą, negali atsisakyti pateikti prašomus duomenis nepažeisdamas teisės būti išklausytam, nebent jis, pagrįsdamas šį atsisakymą, nurodo motyvus, kuriuos galima laikyti pagrįstais atsižvelgiant tiek į bylos aplinkybes, tiek į taikytinas taisykles.

42. Įvertinęs konkrečias bylos aplinkybes, Bendrasis Teismas nusprendė, kad 2021 m. sausio 8 d. Parlamento rašte nurodyti motyvai, kuriais remdamasis jis atmetė TC prašymą leisti susipažinti su šios išvados 40 punkte nurodytų kategorijų dokumentais, yra nepagrįsti arba nepakankami. Be to, tinkamai nepagrindus atsisakymo perduoti dokumentus, kurie, Bendrojo Teismo nuomone, galėjo padėti TC veiksmingai pasinaudoti teise būti išklausytam, negalima atmesti, kad iš TC buvo atimta galimybė geriau apsiginti per jo atžvilgiu pradėtą procedūrą dėl išmokų, skirtų Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti, susigrąžinimo [18].

[10] Skundžiamo sprendimo 32 ir 36–42 punktai bei rezoliucinės dalies 1 punktas.

[11] Kiti ieškinio pagrindai iš esmės susiję su Chartijos 41 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto protingo termino principo pažeidimu, klaidingu TC pateiktų įrodymų, patvirtinančių, kad A vykdė Parlamento nario padėjėjo pareigas, vertinimu ir pareigos motyvuoti, kiek tai susiję su susigrąžintinos sumos nustatymu, pažeidimu.

[12] Skundžiamo sprendimo 45–53 punktai.

[13] Skundžiamo sprendimo 87 ir 88 punktai.

[14] Žr. šios išvados 32 punktą.

[15] Žr. šios išvados 26 punktą.

[16] Priešingai Parlamento argumentams Bendrasis Teismas nusprendė, kad TC argumentai, susiję su 2021 m. sausio 8 d. raštu, yra priimtini. Žr. skundžiamo sprendimo 73–80 punktus.

[17] Žr. šios išvados 23, 25 ir 28 punktus.

[18] Skundžiamo sprendimo 130 ir 131 punktai.

43. Susiklosčius šioms aplinkybėms Bendrasis Teismas pritarė ieškinio antrajam pagrindui, kiek jis grindžiamas teisės būti išklausytam pažeidimu. Nenagrinėdamas kitų TC nurodytų ieškinio pagrindų ir argumentų, Bendrasis Teismas taip pat panaikino ginčijamą sprendimą ir debeto avizą tiek, kiek jie susiję su A darbo užmokesčiu, socialinio draudimo išlaidomis ir kelionės išlaidomis jo darbo laikotarpiu nuo 2015 m. gegužės 22 d. iki 2016 m. kovo 31 d., dėl 50 754,54 EUR sumos [19].

IV. Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

44. 2023 m. rugpjūčio 17 d. pateiktu apeliaciniu skundu Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą;

– priimti galutinį sprendimą Bendrajame Teisme nagrinėjamoje byloje, patenkinant jo pirmojoje instancijoje pareikštus reikalavimus;

– priteisti iš TC bylinėjimosi Bendrajame Teisme ir Teisingumo Teisme išlaidas.

45. TC Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

46. 2024 m. lapkričio 28 d. įvyko teismo posėdis.

V. Vertinimas

47. Grįsdamas apeliacinį skundą Parlamentas remiasi penkiais pagrindais:

– pirmasis pagrindas grindžiamas tuo, kad nebuvo atsižvelgta į pirmojoje instancijoje išnagrinėtos bylos dalyką ir į 2021 m. sausio 8 d. rašto parengiamąjį pobūdį, buvo pažeista teisė būti išklausytam ir neatsižvelgta į suformuotą jurisprudenciją dėl pažeidimo poveikio procedūriniam aktui;

– antrasis, trečiasis ir ketvirtasis pagrindai susiję su Bendrojo Teismo išvadomis, atitinkamai, dėl: i) 2015, 2016 ir 2019 m. TC el. laiškų ir korespondencijos su Parlamento tarnybomis dėl A darbo; ii) A asmens bylos, įskaitant jo patekimo į Parlamentą kortelės naudojimą, ir iii) visos bylos, kurioje priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagos;

– penktasis pagrindas susijęs su Bendrojo Teismo išvada, kad TC galėjo, remdamasis vien teise būti išklausytam, reikalauti, kad Parlamentas perduotų bet kokią informaciją, leidžiančią jam pateikti savo pastabas.

48. Kadangi apeliacinio skundo penktasis pagrindas nurodytas siekiant užginčyti Bendrojo Teismo pripažintą teisės būti išklausytam apimtį vykdant nepagrįstai išmokėtų išmokų, skirtų Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti, susigrąžinimo procedūrą, savo vertinimą pradėsiu nuo šio pagrindo nagrinėjimo.

[19] Skundžiamo sprendimo 132 ir 133 punktai bei rezoliucinės dalies 2 punktas.

49. Iš tiesų būtent ši apimtis yra prielaida, kuria Bendrasis Teismas vėliau grindė Parlamento atsisakymo perduoti TC prašomą informaciją teisėtumo analizę, kuria jis paskui pagrindė savo vertinimą.

50. Be to, kadangi apeliacinio skundo pirmasis pagrindas iš esmės susijęs su Bendrojo Teismo motyvų nuoseklumu taikant šią apimtį nagrinėjant bylą pirmojoje instancijoje – visų pirma, kiek tai susiję su prašomos informacijos svarbos TC gynybai analizės nebuvimu – šio pagrindo analizę sujungsiu su penktojo pagrindo analize.

51. Galiausiai svarbu pažymėti, kad jei įvertinus Parlamento apeliacinio skundo pirmąjį ir penktąjį pagrindus būtų padaryta išvada, kad šie pagrindai pagrįsti, Teisingumo Teismui iš esmės nereikėtų nagrinėti kitų apeliacinio skundo pagrindų. Taigi apeliacinio skundo antrojo, trečiojo ir ketvirtojo pagrindų vertinimą pateikiu subsidiariai.

A. Apeliacinio skundo pirmasis ir penktasis pagrindai

52. Apeliacinio skundo pirmuoju ir penktuoju pagrindais Parlamentas iš esmės ginčija skundžiamo sprendimo 90 ir 91 punktuose Bendrojo Teismo padarytas išvadas.

53. Visų pirma Parlamentas teigia, kad Bendrasis Teismas, nepateikdamas jokių konkrečių motyvų, nusprendė, jog teisė būti išklausytam pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą leidžia Parlamento nariui reikalauti, kad Sąjungos institucijos praneštų apie bet kokią aplinkybę, kuri atrodo svarbi siekiant įrodyti tinkamą išmokų, skirtų Parlamento narių padėjėjų išlaidoms padengti, panaudojimą. Parlamento nuomone, tokia teisė nėra pagrįsta nei šios nuostatos tekstu, nei Sąjungos teismų jurisprudencija. Parlamentas taip pat pažymi, kad Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta teisė susipažinti su byla jau suteikia priemones, leidžiančias suinteresuotajam asmeniui administracine tvarka susipažinti su visa svarbia informacija. Tarp teisės būti išklausytam ir teisės susipažinti su byla nėra jokios spragos, kurią reikėtų užpildyti aiškinimo priemonėmis. Galiausiai Parlamentas Bendrajam Teismui priekaištauja dėl to, kad šis nenuosekliai taikė skundžiamame sprendime apibrėžtos apimties teisę būti išklausytam – visų pirma pradėdamas vertinimą Bendrasis Teismas nenurodė, ar manytina, kad TC prašomų kategorijų dokumentai jam buvo svarbūs per susigrąžinimo procedūrą.

54. TC ginčija Parlamento argumentus. Jis pažymi, kad nei 2021 m. sausio 8 d. rašte, nei nagrinėjant bylą Bendrajame Teisme Parlamentas neginčijo jo teisės gauti informaciją vykdant susigrąžinimo procedūrą. Taigi, TC nuomone, pateikdamas apeliacinio skundo penktąjį pagrindą, Parlamentas savo atsisakymą pateikti jam šią informaciją grindžia naujais argumentais, dėl kurių Bendrasis Teismas neturėjo galimybės priimti sprendimo, vadinasi, jie turėtų būti pripažinti nepriimtinais. TC taip pat teigia, kad teisė gauti informaciją iš Parlamento vykdant susigrąžinimo procedūrą yra Chartijos 41 straipsnyje įtvirtintos bendrosios teisės į gerą administravimą, kurią Parlamentas pažeidė, dalis.

55. Chartijos 41 straipsnio „Teisė į gerą administravimą“ 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnį terminą. Šio straipsnio 2 dalyje taip pat įtvirtinta, kad ši teisė apima a) kiekvieno asmens teisę būti išklausytam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę ir b) kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo.

56. Kiek tai susiję su teise būti išklausytam, iš Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkto teksto matyti, kad ši teisė bet kuriam asmeniui užtikrina galimybę vykstant administracinei procedūrai iki sprendimo, galinčio neigiamai paveikti jo interesus, priėmimo tinkamai ir veiksmingai pareikšti savo nuomonę [20]. Ji taikoma net jeigu taikytinuose teisės aktuose toks procedūrinis reikalavimas nėra aiškiai numatytas [21] ir Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nurodyta, kad pagrindinis jos tikslas – užtikrinti, kad suinteresuotasis asmuo galėtų pateikti argumentų, kurie būtų palankūs tam, kad sprendimas būtų arba nebūtų priimtas arba kad būtų nulemtas jo turinys [22]. Ji taip pat užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija, priimdama sprendimą, kuriuo užbaigiama procedūra Europos Sąjungos administravimo institucijoje, galėtų atsižvelgti į visus svarbius argumentus [23].

57. O Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta teisė susipažinti su byla, susijusi su asmens teise į tai, kad administravimo institucija jo reikalus tvarkytų nešališkai ir teisingai [24]. Ji taikoma asmenims, kurių atžvilgiu pradėtas procesas, ir reiškia, kad atitinkama institucija privalo suteikti suinteresuotajam asmeniui galimybę susipažinti su visais tyrimo byloje esančiais dokumentais, kurie gali būti svarbūs jo gynybai, kad būtų lengviau suprasti, kokiais įrodymais bus grindžiamas sprendimas. Galimybė susipažinti su byla taip pat turi suteikti šiems asmenims galimybę sužinoti argumentus, kuriais grindžiamas šis procesas, kad jie, naudodamiesi teise būti išklausytiems, galėtų geriau suformuluoti kontrargumentus [25].

58. Teisingumo Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad teisė būti išklausytam ir teisė susipažinti su byla išplaukia iš pagrindinės teisės į gynybą per administracines procedūras, kuri yra neatsiejama Sąjungos teisės sistemos dalis [26].

59. Nagrinėjamoje byloje Teisingumo Teismui pirmiausia siūlyčiau atmesti TC pateiktą argumentą, pagal kurį, kadangi Parlamentas Bendrajame Teisme neginčijo jo teisės gauti informaciją per susigrąžinimo procedūrą, apeliacinio skundo penktasis pagrindas turi būti pripažintas nepriimtinu. Šiuo aspektu pakanka pažymėti, kad pagrindinis klausimas, kurį Bendrasis Teismas išnagrinėjo skundžiamame sprendime, buvo tai, ar TC galėjo teigti, kad Parlamentas nepagrįstai atsisakė pateikti jo prašomą informaciją per procedūrą, vykdytą pagal Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnį. Šiuo tikslu Bendrasis Teismas visų pirma apibrėžė teisinius Parlamento sprendimo teisėtumo vertinimo kriterijus. Taigi, nagrinėjant šį apeliacinį skundą, Parlamentas gali ginčyti šiuos kriterijus ir dėl to teigti, kad šiame sprendime padaryta teisės klaida, kurią Teisingumo Teismas turėtų išnagrinėti šioje byloje.

[20] Šiuo klausimu žr. 2024 m. sausio 30 d. Sprendimą *Agentsia „Patna infrastruktura“ (Kelių infrastruktūros finansavimas iš Europos lėšų)* (C-471/22, EU:C:2024:99, 42 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[21] Šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 30 d. Sprendimą *MG / EIB* (C-173/22 P, EU:C:2023:932, 22 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[22] Žr., be kita ko, 2024 m. birželio 13 d. Sprendimą *C (Nemokumo administratoriai ir likvidatoriai)* (C-696/22, EU:C:2024:499, 108 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Taip pat žr. 2012 m. vasario 16 d. Sprendimą *Taryba ir Komisija / Interpipe Niko Tube ir Interpipe NTRP* (C-191/09 P ir C-200/09 P, EU:C:2012:78, 76 punktas).

[23] 2024 m. birželio 13 d. Sprendimas *C (Nemokumo administratoriai ir likvidatoriai)* (C-696/22, EU:C:2024:499, 108 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[24] Žr. 2023 m. kovo 22 d. Sprendimą *Satabank / ECB* (T-72/20, EU:T:2023:149, 80 punktas) – jame įtvirtinta jurisprudencija, kuriai Teisingumo Teismas neabejotinai galėtų pritarti.

[25] Peers, S., Hervey, T., Kenner, J. ir Ward, A. (eds.), „Article 41“, *The ES Charter of Fundamental Rights – A Commentary*, Hart Publishing, Oxford, 2021, p. 1125–1152.

[26] Šiuo klausimu žr. 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimą *Prequ' Italia* (C-276/16, EU:C:2017:1010, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) ir 2023 m. lapkričio 30 d. Sprendimą *Sistem ecologica / Komisija* (C-787/22 P, EU:C:2023:940, 150 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

60. Antra, svarbu pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 90 punkte Bendrojo Teismo padaryta išvada, pagal kurią pripažinta Parlamento narių teisė susipažinti su atitinkama informacija per susigrąžinimo procedūras, grindžiama Chartijos 41 straipsnio 2 dalyje numatyta teise būti išklausytam. Tai patvirtina ir skundžiamo sprendimo 131 ir 132 punktai, kuriuose Bendrasis Teismas pritarė ieškovo pirmojoje instancijoje nurodytam ieškinio pagrindui, „kiek jis grindžiamas [šios] teisės <…> pažeidimu“.

61. Šiuo požiūriu Bendrajam Teismui neturėtų būti priekaištaujama (kaip tai daro Parlamentas) dėl to, kad sukūrė „naują teisę susipažinti su informacija“. Iš tiesų Bendrojo Teismo išvada grindžiama tuo, kad nepateikus prašomos informacijos, kuri, šio teismo nuomone, galėjo padėti Parlamento nariui veiksmingai pasinaudoti teise būti išklausytam, negalima atmesti, kad iš jo buvo atimta galimybė geriau apsiginti. Šie motyvai atitinka tai, kaip Teisingumo Teismas savo jurisprudencijoje plėtojo teisę būti išklausytam kaip bendresnės teisės į gynybą per administracines procedūras dalį. Taigi šis Parlamento argumentas turi būti atmestas.

62. Vis dėlto pagrindinis šioje byloje keliamas klausimas – ar Chartijos 41 straipsnio 2 dalyje garantuojama teisė būti išklausytam įpareigoja Parlamentą pateikti *visą* vieno iš jo narių prašomą informaciją, kuri atrodo svarbi vykstant nepagrįstai išmokėtų išmokų, skirtų Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti, susigrąžinimo procedūrai, nebent jis galėtų tinkamai pagrįsti atsisakymą ją pateikti.

63. Pirmiausia pažymėtina, kad, kaip matyti iš šios išvados 56 ir 57 punktų, teisė būti išklausytam leidžia asmeniui pareikšti savo nuomonę dėl sprendimo, kurį Sąjungos administravimo institucija ketina priimti per administracinę procedūrą, turinio. Tokia nuomonė gali būti net pasiūlymas nepriimti tam tikro sprendimo. Bet kuriuo iš šių atvejų suinteresuotojo asmens išreikšta nuomonė turi būti grindžiama ne abstrakčiais argumentais, o konkrečiais dokumentais, esančiais su ta procedūra susijusioje byloje [27]. Taigi iš esmės teisė būti išklausytam ir teisė susipažinti su byla yra labai glaudžiai tarpusavyje susijusios – tai patvirtina Chartijos 41 straipsnio 2 dalies sistema ir Teisingumo Teismo jurisprudencija, kurioje aiškinama ši nuostata.

64. Darytina išvada, kad siekiant veiksmingai pasinaudoti teise būti išklausytam, turi būti suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, surinktais per įvairius administracinės procedūros etapus ir esančiais byloje [28]. Taigi teisės būti išklausytam pažeidimas gali būti konstatuotas tik tuo atveju, kai atsisakoma leisti susipažinti su šioje byloje esančiais dokumentais, žinoma, su sąlyga, kad laikomasi teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo, reikalaujamo Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punkte.

65. Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad administracinės procedūros medžiagos aiškinimas priklauso nuo konkrečiai šiai procedūrai taikomos įrodinėjimo pareigos. Pavyzdžiui, per administracinės nuobaudos skyrimo procedūrą bylą iš esmės sudaro užfiksuotos aplinkybės, dėl kurių pradėta ši procedūra, ir dokumentai, kuriuos kompetentinga institucija surinko pati atlikusi

[27] Kai tai numatyta konkrečioje nuostatoje, teisė būti išklausytam taip pat taikoma dėl pareiškimo dėl prieštaravimų, apie kurį pranešė administracija – taip yra, pavyzdžiui, pagal konkurencijos teisę vykdomų procedūrų atveju. Žr. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 27 straipsnio 1 dalį.

[28] Kaip aptarta toliau šioje išvadoje, galiausiai tam gali prireikti tam tikro Sąjungos suinteresuotosios institucijos, šiuo atveju – Parlamento, dalyvavimo.

tyrimą, nes būtent šiai institucijai tenka pareiga galutiniame sprendime įrodyti pažeidimo buvimą [29]. Paprastai teisė susipažinti su byla apima susipažinimą ir su kaltę patvirtinančiais, ir su ją paneigiančiais dokumentais [30].

66. O per susigrąžinimo procedūras pagal Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnį įrodinėjimo pareiga tenka Parlamento nariams. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, kuri teisingai cituojama skundžiamo sprendimo 53 punkte, Parlamento nariai, prašantys Parlamento padengti asmeninio personalo paslaugų išlaidas, turi įrodyti, kad jos buvo faktiškai patirtos ir atitinka būtinas paslaugas, tiesiogiai susijusias su įgaliojimų vykdymu [31]. Konkrečiai kalbant, toks Parlamento narys, gavęs atitinkamą kompetentingos Parlamento tarnybos prašymą, turi pateikti visus turimus įrodymus, galinčius patvirtinti, kad jo padėjėjas faktiškai atliko darbą, ir tokio darbo ryšį su jo įgaliojimų vykdymu [32].

67. Taigi, kaip per posėdį patvirtino Parlamentas, ieškovui to neginčijant pirmosios instancijos teisme, administracinę bylą, susijusią su išmokų, skirtų Parlamento narių padėjėjų išlaidoms padengti, susigrąžinimo procedūra, be aplinkybių, dėl kurių pradėta procedūra, daugiausia sudaro suinteresuotojo Parlamento nario pateiktos pastabos ir įrodymai. Joje taip pat turi būti pateikta visa papildoma informacija, kuria Parlamentas savo iniciatyva grindžia galutinį sprendimą. Kadangi pirmuoju atveju tuos dokumentus pateikia Parlamento narys, jis neišvengiamai gali su jais susipažinti. Antruoju atveju Parlamentas turi pridėti tą dokumentą prie bylos medžiagos, laikydamasis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo, numatytų Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punkte. Primintina, kad nė vienas iš įrodymų, dėl kurių kilo ginčas nagrinėjamu atveju, nebuvo susijęs su kurios nors iš šių kategorijų dokumentais.

68. Žinoma, yra papildoma dokumentų, kuriuos Parlamento narys gali reikalauti įtraukti į bylą, kategorija, dėl kurios kilo šios bylos šalių nesutarimas. Tai įrodymai, kurių Parlamento nariui gali prireikti siekiant įrodyti, kad jo padėjėjas faktiškai atliko darbą, ir ryšį tarp šio darbo ir Parlamento nario įgaliojimų vykdymo, kurie vis dėlto lieka Parlamentui arba kitai Sąjungos institucijai, įstaigai ar organui.

69. Šiuo klausimu visų pirma svarbu pažymėti, kad net ir tokioje situacijoje Parlamento narys, atsižvelgdamas į jam tenkančią įrodinėjimo pareigą, vis tiek privalo pagrįsti Parlamento nario padėjėjo patirtas išlaidas. Tai reiškia, kad šis Parlamento narys Parlamento prašymu vis tiek turi paaiškinti įvairias užduotis, kurias jo padėjėjas atliko vykdydamas jo parlamentines pareigas. Vis dėlto tas Parlamento narys gali pagrįsti savo teiginius remdamasis Parlamento turimais įrodymais arba įrodymais, kurių ši institucija gali paprašyti kitos Sąjungos institucijos, įstaigos arba organo.

70. Pagrindinis su šia pareiga susijęs reikalavimas yra tai, kad Parlamento narys pakankamai tiksliai nurodytų konkrečius įrodymus, kuriais remiasi, ir kaip šie įrodymai gali patvirtinti, kad Parlamento nario padėjėjo patirtos išlaidos iš tikrųjų buvo panaudotos Parlamento nariui skirtai pagalbai teikti ir buvo tiesiogiai susijusios su jo įgaliojimų vykdymu. Šis reikalavimas nėra įvykdytas, jeigu Parlamento narys, išsamiau nepatikslindamas, tik teigia, kad atitinkami įrodymai

[29] Žr., be kita ko, 2024 m. birželio 27 d. Sprendimą *Servier ir kt. / Komisija* (C-201/19 P, EU:C:2024:552, 126 punktas).

[30] Žr. 2011 m. spalio 25 d. Sprendimą *Solvay / Komisija* (C-109/10 P, EU:C:2011:686, 54 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[31] Žr. 2019 m. kovo 21 d. Nutartį *Gollnisch / Parlamentas* (C-330/18 P, EU:C:2019:240, 63 punktas) ir 2018 m. lapkričio 28 d. Nutartį *Le Pen / Parlamentas* (C-303/18 P, EU:C:2018:962, 63 punktas).

[32] Žr. 2019 m. kovo 21 d. Nutartį *Gollnisch / Parlamentas* (C-330/18 P, EU:C:2019:240, 64 ir 88 punktai) ir 2019 m. gegužės 21 d. Nutartį *Le Pen / Parlamentas* (C-525/18 P, EU:C:2019:435, 37 ir 82 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

užfiksuoti plačių ir bendro pobūdžio kategorijų dokumentuose, pavyzdžiui, visuose elektroniniuose laiškuose, išsiųstuose per tam tikrą metais skaičiuojamą laikotarpį, arba visoje atitinkamo padėjėjo asmens byloje.

71. Parlamentas per posėdį pripažino, kad ši institucija, savo ruožtu, privalo įtraukti šiuos įrodymus į bylos medžiagą, nešališkai ir teisingai vykdydama savo pareigas pagal gero administravimo principą [33]. Laikydamasis Chartijos 41 straipsnio 2 dalyje nustatytų apribojimų, jis taip pat privalo suteikti galimybę su jais susipažinti, ypač kai atlikęs vertinimą Parlamentas padaro išvadą, kad įrodymai, kuriais remiasi Parlamento narys, nepatvirtina, jog jo padėjėjas faktiškai atliko darbą, arba šio darbo ryšio su įgaliojimų vykdymu [34].

72. Dėl šios bylos pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 90 ir 91 punktuose Bendrojo Teismo padaryta išvada neatitinka Chartijos 41 straipsnio 2 dalies aiškinimo, kurį siūlau ankstesniuose šios išvados punktuose, ypač kiek tai susiję su susigrąžinimo procedūromis, pradėtomis pagal Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnį. Mano nuomone, tas teismas nepagrįstai išplėtė teisės būti išklausytam apimtį, tinkamai neatsižvelgdamas į Parlamento nariams tenkančią įrodinėjimo pareigą per tokio pobūdžio procedūras. Neturėdamas jokio tinkamo pagrindo, jis faktiškai įpareigojo Parlamentą pateikti Parlamento nariui, dėl kurio vykdoma ta procedūra, visą informaciją, kuri atrodo svarbi jo pastaboms suformuluoti, nebent Parlamentas galėtų remtis informacijos nepateikimą pateisinančiais pagrindais.

73. Dėl šių priežasčių manau, kad Parlamentas teisingai tvirtina, jog Bendrasis Teismas klaidingai aiškino Chartijos 41 straipsnio 2 dalį ir kad šis teismas, atlikdamas vertinimą pirmąja instancija, veikiau turėjo pirmiausia išanalizuoti, ar TC, siekdamas įvykdyti įrodinėjimo pareigą per jo atžvilgiu pradėtą susigrąžinimo procedūrą, prašė leisti susipažinti su jo pakankamai išsamiai apibūdintais įrodymais, o ne su plačių kategorijų dokumentais. Jeigu būtų paaiškėję, kad taip ir buvo, Bendrasis Teismas turėjo konkrečiai išnagrinėti Parlamento atliktą vertinimą dėl to, ar šie įrodymai gali patvirtinti, kad TC patirtos išlaidos buvo panaudotos jo padėjėjui ir buvo tiesiogiai susijusios su jo įgaliojimų vykdymu. Kadangi Bendrasis Teismas neatliko tokio vertinimo, skundžiamame sprendime padaryta teisės klaida.

74. Taigi, mano nuomone, turėtų būti pritarta apeliacinio skundo pirmajam ir penktajam pagrindams.

75. Šiame etape svarbu priminti, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jei apeliacinis skundas yra pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti. Jis taip pat gali grąžinti bylą Bendrajam Teismui.

76. Kadangi siūlau Teisingumo Teismui pritarti Parlamento apeliacinio skundo pirmajam ir penktajam pagrindams, skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 ir 3 punktai turi būti panaikinti [35], o apeliacinio skundo antrojo, trečiojo ir ketvirtojo pagrindų nagrinėti nereikia.

[33] Žr. šios išvados 57 punkte nurodytą jurisprudenciją.

[34] Mano nuomone, net ir tuo atveju, kai Parlamento vertinimas patvirtina Parlamento nario teiginius, šie įrodymai turi būti įtraukti į bylą, atsižvelgiant į tai, kad šios bylos medžiagą reikės pateikti Sąjungos teismams, jeigu galutinis Parlamento sprendimas bus užginčytas teismine tvarka ir ši informacija gali būti svarbi nagrinėjant bylą.

[35] Skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 punkto panaikinti nereikia, nes jame konstatuota, kad nėra pagrindo priimti sprendimą dėl ieškinio dėl panaikinimo, kiek juo prašoma panaikinti ginčijamą sprendimą ir debeto avizą dėl laikotarpio nuo 2016 m. balandžio 1 d. iki lapkričio 22 d. – Parlamentas to neginčija.

77. Iš tiesų, kadangi šiais pagrindais siekiama užginčyti Bendrojo Teismo atliktą TC prašymų pateikti informaciją vertinimą, o šis vertinimas grindžiamas neteisinga prielaida, nurodyta skundžiamo sprendimo 90 ir 91 punktuose, iš to išplaukiančioje Bendrojo Teismo atliktoje analizėje taip pat yra klaidų.

78. Be to, atsižvelgiant į dokumentų, su kuriais TC prašė leisti susipažinti, kategorijų platumą, šie prašymai bet kuriuo atveju nebūtų atitikę konkretumo reikalavimo, leidžiančio įtraukti šiuos dokumentus į bylą, kaip aptarta šios išvados 70 punkte. Taigi siūlyčiau Teisingumo Teismui nagrinėjant šį apeliacinį skundą atmesti pirmojoje instancijoje nurodytą ieškinio antrąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

79. Galiausiai, kadangi grįsdamas Bendrajame Teisme pareikštą ieškinį dėl panaikinimo ieškovas pirmojoje instancijoje nurodė dar tris ieškinio pagrindus, kurie nebuvo išnagrinėti pirmojoje instancijoje, šioje bylos stadijoje Teisingumo Teismas negali paskelbti galutinio sprendimo dėl šių ieškinio pagrindų. Taigi, mano nuomone, kiek tai susiję su šiais pagrindais, bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui ir atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

B. Apeliacinio skundo antrasis, trečiasis ir ketvirtasis pagrindai

80. Nors vien apeliacinio skundo pirmojo ir penktojo pagrindų iš esmės pakanka norint pagrįsti skundžiamo sprendimo panaikinimą, trumpai pateiksiu savo nuomonę dėl Parlamento nurodytų antrojo, trečiojo ir ketvirtojo pagrindų, nes manau, kad tai yra papildomi motyvai, patvirtinantys tą pačią išvadą.

81. Šiuo tikslu pažymėtina, kad remdamasis šiais trimis pagrindais Parlamentas ginčija Bendrojo Teismo atliktą vertinimą dėl atsisakymo perduoti kiekvienos kategorijos informaciją, kurios TC prašė per susigrąžinimo procedūrą, t. y.: i) visus jo 2015, 2016 ir 2019 m. el. laiškus; ii) jo korespondenciją su Parlamento tarnybomis dėl A darbo; iii) A asmens bylą, įskaitant įrašus, susijusius su A patekimo į Parlamentą kortelės duomenimis, ir iv) bylos, kurioje priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagą. Atsižvelgdama į tai, kad dėl kai kurių iš šių kategorijų Bendrasis Teismas nurodė tuos pačius motyvus, jų pagrįstumą patikrinsiu sugrupavusi šias kategorijas ir pirmiausia primindama šio teismo skundžiamame sprendime padarytas išvadas.

1. „Visi el. laiškai“, korespondencija ir A patekimo į Parlamentą kortelės duomenys

82. Dėl atsisakymo atskleisti „visus 2015, 2016 ir 2019 m. el. laiškus“ ir korespondenciją dėl A darbo Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime pažymėjo, kad Parlamentas atmetė TC prašymą iš esmės remdamasis tuo, kad pagal jo politiką el. laiškai saugomi ne ilgiau kaip 90 dienų, o išimtiniais atvejais – ne ilgiau kaip vienus metus [36]. Bendrasis Teismas taip pat nustatė, kad Parlamentas TC nurodė, jog apsaugos darbuotojų veiksmai oficialiai neregistruojami, o patekimo į Parlamentą kortelių duomenys saugomi ne ilgiau kaip keturis mėnesius [37].

[36] Skundžiamo sprendimo 92 punktas.

[37] Skundžiamo sprendimo 106 punktas.

83. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas iš esmės pažymėjo, kad nuo 2016 m. pradžios Parlamentas žinojo apie TC nesutarimus su A dėl to, ar šis dirbo laikydamasis Parlamento nario padėjėjų veiklą reglamentuojančių taisyklių. Taigi nuo to laiko Parlamentas turėjo saugoti el. laiškus, iš kurių būtų galima nustatyti tikslų A veiklos pobūdį per jo atleidimo iš pareigų procedūrą [38], taip pat to paties laikotarpio A patekimo į Parlamentą kortelės duomenis [39]. Be to, Bendrasis Teismas atmetė Parlamento argumentą, kad Parlamento nariai turi saugoti savo el. laiškus, sukurdami asmeninius aplankus, kuriuose jų el. laiškai būtų archyvuojami neterminuotai [40].

84. Bendrojo Teismo argumentams negalima pritarti iš esmės dėl toliau nurodytų priežasčių.

85. Visų pirma, mano nuomone, Parlamentas teisingai teigia, kad pagrindai, kuriais remiasi Bendrasis Teismas, gali pažeisti Rinkimų akto 6 straipsnio 1 dalyje ir Parlamento narių statuto 2 straipsnyje įtvirtintą laisvo Parlamento narių mandato principą. Pagal šį principą, laikytiną vienu iš esminių Parlamento narių nepriklausomumo pagrindų, be kita ko, Parlamento tarnyboms draudžiama kištis į saugomą šių narių sritį.

86. Vis dėlto skundžiamame sprendime Bendrojo Teismo nustatyta pareiga akivaizdžiai lemia Parlamento kišimąsi į Parlamento nario ir jo padėjėjo tarpusavio santykius. Šiaip ar taip, siekdamas įvykdyti šią pareigą, Parlamentas turėtų nagrinėti jų tarpusavio susirašinėjimą – tai būtų būtinas veiksmas vertinant įrodymus, kuriuos šis Parlamento narys galiausiai galėtų panaudoti per susigrąžinimo procedūrą. Panašiai vertinama ir kita Bendrojo Teismo nustatyta Parlamento pareiga, t. y. pareiga imtis būtinų priemonių padėjėjo patekimo į Parlamentą kortelės duomenims saugoti.

87. Iš tiesų, kaip tvirtina TC, visi Parlamento nario išsiųsti ir gauti el. laiškai laikomi šios institucijos serveriuose. Vis dėlto teisiniu požiūriu jie priklauso ne institucijos, o Parlamento nario, kuris turi būti apsaugotas nuo bet kokio Parlamento tarnybų kišimosi, sričiai. Atsižvelgiant į Parlamento argumentus šiuo klausimu svarbu priminti, kad Parlamento narių statuto 4 straipsnyje nedviprasmiškai nustatyta, jog dokumentai ir informacija elektroninėse laikmenose, kuriuos Parlamento narys gavo, parengė arba išsiuntė ir kurie nebuvo pateikti pagal Darbo tvarkos taisykles, nelaikomi Parlamento dokumentais.

88. Be to, kita vertus, man aišku ir štai kas: kadangi Parlamento nariams tenka įrodinėjimo pareiga dėl nepagrįstų išmokų, skirtų Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti [41], Parlamento narys turi išsaugoti bet kokį elektroninį susirašinėjimą su savo padėjėju arba Parlamento tarnybomis, kad jį būtų galima panaudoti per susigrąžinimo procedūrą. Bet koks kitoks aiškinimas keltų abejonių (mano nuomone, tokių abejonių kelia skundžiamas sprendimas) dėl suformuotos jurisprudencijos, pagal kurią ši įrodinėjimo pareiga iš tiesų tenka šiems nariams.

89. Galiausiai pažymėtina, kad net darant prielaidą, jog teisė būti išklausytam gali būti aiškinama kaip apimanti Parlamento pareigą pateikti bet kokią vykstant susigrąžinimo procedūrai Parlamento nario prašomą svarbią informaciją, iš Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a arba b punktuose įtvirtintų teisių negalima daryti išvados, kad Parlamentas privalo sudaryti bylą dar prieš pradedant šią procedūrą.

[38] Skundžiamo sprendimo 95 punktas.

[39] Skundžiamo sprendimo 123 ir 124 punktai.

[40] Skundžiamo sprendimo 100 ir 101 punktai.

[41] Žr. visų pirma šios išvados 66 punktą, kuriame remiamasi skundžiamo sprendimo 53 punkte nurodyta jurisprudencija.

90. Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad, kiek tai susiję su susigrąžinimo procedūra, būtent Statuto įgyvendinimo taisyklių 68 straipsnyje reglamentuotas šios procedūros inicijavimas tais atvejais, kai tam tikros aplinkybės kelia Parlamentui abejonių dėl tinkamo išmokų, skirtų Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti, panaudojimo. Nagrinėjamu atveju susigrąžinimo procedūrą TC atžvilgiu Parlamentas pradėjo tik 2020 m. birželio 8 d., t. y. tuo metu, kai nebebuvo įmanoma išsaugoti prašomų el. laiškų ir dėl to jų nebuvo galima įtraukti į šios procedūros bylą.

91. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, nepaisant to, ar remiamasi laisvo mandato principu, įrodinėjimo pareigos principu ar Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a arba b punktuose įtvirtintomis teisėmis, Parlamentas teisingai teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą nuspręsdamas, jog ši institucija turėjo išsaugoti 2015, 2016 ir 2019 m. TC el. laiškus, susirašinėjimą su atitinkamomis Parlamento tarnybomis dėl A darbo ir A patekimo į Parlamentą kortelės duomenis.

2. A asmens byla ir bylos, kurioje priimtas Sprendimas „L / Parlamentas“ (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiaga

92. Dėl A asmens bylos ir bylos, kurioje priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagos Bendrasis Teismas iš esmės pažymėjo, kad Parlamentas atsisakymą pateikti šią informaciją grindė tuo, kad jos pateikimas prieštarautų Reglamentui 2018/1725 ir Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsniui [42].

93. Pirmiausia, kiek tai susiję su Reglamentu 2018/1725, Bendrasis Teismas pažymėjo: kadangi TC prašomi duomenys turėjo būti naudojami jo gynybai per susigrąžinimo procedūrą, negalėjo būti laikoma, kad jie patenka į Reglamento 2018/1725 9 straipsnio 1 dalies a arba b punktų taikymo sritį [43]. Vis dėlto Bendrasis Teismas konstatavo, kad teisė į asmens duomenų apsaugą nėra absoliuti; ji vertintina atsižvelgiant į jos svarbą visuomenėje, taigi palygintina su kitomis pagrindinėmis teisėmis [44]. Vadinasi, Parlamentas turėjo palyginti A interesą, kad su juo susiję duomenys nebūtų perduoti tretiesiems asmenims, su TC interesu naudingai ir veiksmingai pateikti pastabas per jo atžvilgiu pradėtą susigrąžinimo procedūrą [45].

94. Antra, dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnio Bendrasis Teismas pažymėjo, kad, kiek tai būtina, kad TC galėtų pasinaudoti teise būti išklausytam, A byloje esančių dokumentų konfidencialumu negalima remtis prieš TC (jis, beje, kaip A tiesioginis vadovas, yra kai kurių nagrinėjamų dokumentų autorius) [46]. Bendrasis Teismas pridūrė, kad Parlamentas, remdamasis Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsniu, nepagrįstai neatsižvelgė į TC interesą susipažinti su tam tikrais A asmens bylos dokumentais, kad galėtų naudingai pateikti savo pastabas dėl jo atžvilgiu pradėtos susigrąžinimo procedūros [47].

95. Šiuo klausimu taip pat manau, kad Bendrasis Teismas neteisingai aiškino ir taikė Reglamento 2018/1725 9 straipsnio 1 dalį ir Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnį.

[42] Skundžiamo sprendimo 105 ir 126 punktai.

[43] Skundžiamo sprendimo 110, 111 ir 123 punktai.

[44] Skundžiamo sprendimo 114, 115 ir 116 punktai.

[45] Skundžiamo sprendimo 117 punktas.

[46] Skundžiamo sprendimo 121 punktas.

[47] Skundžiamo sprendimo 122 punktas.

96. Dėl su Reglamentu 2018/1725 susijusių motyvų pažymėtina, kad jo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog asmens duomenys perduodami Sąjungoje įsteigtiems gavėjams, kurie nėra Sąjungos institucijos ir organai, jei: a) duomenų gavėjas įrodo, kad tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui, arba vykdant gavėjui pavestus viešosios valdžios įgaliojimus, arba b) duomenų gavėjas įrodo, jog duomenis būtina perduoti, kad būtų įgyvendintas specialus viešojo intereso tikslas, ir duomenų valdytojas (jei esama bet kokio pagrindo daryti prielaidą, kad gali būti pažeisti duomenų subjekto teisėti interesai), akivaizdžiai palyginęs skirtingų konkuruojančių interesų svarbą, įrodo, kad proporcinga perduoti asmens duomenis atitinkamu konkrečiu tikslu.

97. Po per posėdį vykusių ginčų manau, kad Reglamento 2018/1725 9 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad perduodant akredituoto Parlamento nario padėjėjo asmens duomenis Parlamento nariui, vykstant išmokų, skirtų Parlamento nario padėjėjo išlaidoms padengti, susigrąžinimo procedūrai, iš tiesų gali būti įgyvendintas „specialus viešojo intereso tikslas“. Atsižvelgiant į tai, negalima paneigti viešojo intereso, kad suinteresuotasis narys atlygintų tokias išlaidas, jeigu Parlamentas jas patyrė nepagrįstai. Tokioje situacijoje, mano nuomone, taip pat yra viešasis interesas, kad susigrąžinimo procedūra būtų vykdoma laikantis Chartijos 41 straipsnyje įtvirtintų teisių į gynybą.

98. Taigi tam, kad nebūtų pažeistos Parlamento nario, kurio atžvilgiu pradėta susigrąžinimo procedūra, teisės į gynybą, reikia, kad šiam Parlamento nariui būtų perduoti jo akredituoto padėjėjo asmens duomenys, svarbūs sprendžiant per šią procedūrą nagrinėjamus klausimus ir apie kuriuos šis Parlamento narys turi susidaryti nuomonę. Vis dėlto pagal Reglamento 2018/1725 9 straipsnio 1 dalies b punktą gali būti leidžiama perduoti šiuos duomenis tik griežtai laikantis toje nuostatoje numatytų sąlygų.

99. Nepaisant to, pirmiau išdėstytos aplinkybės nėra pagrindas Parlamento nario prašymu bendrai pateikti jo padėjėjo asmens duomenis, jeigu toks prašymas nebuvo pakankamai konkretus. Kaip nurodžiau analizuodama apeliacinio skundo pirmąjį ir penktąjį pagrindus, Parlamento narys, kurio reikalaujama pagrįsti patirtas Parlamento nario padėjėjo išlaidas, siekdamas pagrįsti savo paaiškinimus, pateiktus atsakant į šį reikalavimą, gali remtis Parlamento turimais įrodymais. Vis dėlto šis narys turi iš anksto nurodyti konkrečius įrodymus, kuriais remiasi, o ne tik teigti, kaip nurodyta šios išvados 70 punkte, kad atitinkami įrodymai yra atitinkamo asmens byloje kaip bendra dokumentų kategorija.

100. Nagrinėjamu atveju svarbu pažymėti, kad, nepaisant Reglamento 2018/1725 9 straipsnio 1 dalies b punkto teksto, Bendrojo Teismo motyvuose nurodyta, jog yra ir kitų situacijų, kurioms esant gali būti pateisinamas Sąjungos institucijos, įstaigos ar organo turimų asmens duomenų perdavimas trečiosioms šalims. Kadangi tas teismas vertinimą atliko peržengdamas šios nuostatos taikymo sritį, skundžiamame sprendime padaryta teisės klaida, kiek tai susiję su A asmens bylos ir bylos, kurioje priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagos vertinimu.

101. Dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų iš skundžiamo sprendimo matyti, kad TC paprašė Parlamento perduoti jam visą A asmens bylą. Parlamentas atsisakė tenkinti šį prašymą, nes manė, kad toks bylos medžiagos atskleidimas draudžiamas pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnį.

102. Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnyje aiškiai nustatyta, kad susipažinti su asmens byla gali būti leista tik pačiam pareigūnui, o ne kitiems tretiesiems asmenims. Be to, pareigūno ar tarnautojo asmens bylą galima pasižiūrėti tik „administracijos biuruose arba saugiose elektroninėse laikmenose“ ir ji siunčiama tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, jei pareiškiamas ieškinys dėl pareigūno ar tarnautojo.

103. Taigi Parlamentas teisingai nusprendė, kad dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnyje nustatytų apribojimų jis negalėjo patenkinti TC prašymo.

104. Be to, atsižvelgiant į šios išvados 99 ir 100 punktuose nurodytas aplinkybes, iš skundžiamo sprendimo nematyti, kad vykstant procedūrai, per kurią buvo priimtas ginčijamas sprendimas, TC nurodė dokumentus, kurie gali būti įtraukti į A asmens bylą ir kurie galėtų patvirtinti, kad A faktiškai atliko darbą, ir šio darbo ryšį su TC, kaip Parlamento nario, įgaliojimų vykdymu.

105. Darytina išvada, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą nuspręsdamas, jog pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnį nedraudžiama atskleisti A asmens bylos medžiagos TC.

106. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, manau, kad Parlamentas teisingai teigia, jog Bendrojo Teismo atliktame konkrečiame vertinime dėl atsisakymo atskleisti kiekvienos TC per susigrąžinimo procedūrą prašytos kategorijos informaciją, t. y. i) visus jo 2015, 2016 ir 2019 m. el. laiškus; ii) jo korespondenciją su Parlamento tarnybomis dėl A darbo; iii) A asmens bylą, įskaitant įrašus, susijusius su A patekimo į Parlamentą kortelės duomenimis, ir iv) bylos, kurioje buvo priimtas Sprendimas *L / Parlamentas* (T-59/17, EU:T:2019:140), medžiagą, padaryta teisės klaida.

107. Taigi reikia pritarti apeliacinio skundo antrajam, trečiajam ir ketvirtajam pagrindams.

VI. Išvada

108. Atsižvelgdama į šioje išvadoje pateiktą analizę ir remdamasi savo pagrindiniu pasiūlymu, išplaukiančiu iš šios išvados 74 ir 79 punktų, siūlau Teisingumo Teismui:

– panaikinti 2023 m. birželio 7 d. Sprendimo *TC / Parlamentas* (T-309/21, EU:T:2023:315) rezoliucinės dalies 2 ir 3 punktus;

– atmesti byloje T-309/21 nurodytą ieškinio antrąjį pagrindą;

– grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl byloje T-309/21 nurodytų ieškinio trečiojo, ketvirtojo ir penktojo pagrindų;

– atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.